

שיחות הר"ן קנ"ט

חיות, כי אין זה דבר חי. וכמו כן הוא כשאדם עושה הכל, אבל כשזה בלי רוח חיים, אין זה יהדות. וקיבל על עצמו קבלה חדשה להיות יהודי.

ולחיות יהודי היינו שיהיה בו רוח חיים. כמו שאמר הר"ק ר' אברהם בר"נ שיש עיגול וציר אמצעי שעליו סובב העיגול, כמ"ש בזה"ק ששה ימי השבוע הוא שש נקודות סביב הנקודה האמצעית של שבת קודש. כמו כן יש לכל עבודות האדם נקודה אמצעית שעליה סובבים כל עבודותיו. כי כל דרכי העבודה אהבת ה' או יראת ה' יכולים לסובב סביב ציר האמונה. אבל יש אחד שכל עבודותיו סובבים על ציר השגוען רח"ל. כי הנקודה האמצעית היא האמונה, וכשאדם לומד תורה הרבה, ואי"ז מקושר להאמונה אין בה רוח חיים.

וכמ"ש הר"ק ר' אהרן סטרשעלער שקיבל מבעל התניא שלכן עיקר הלימוד הוא אחר התפילה, כי הלימוד תורה הוא כמו שאוכלים ושותים, וזה שייך רק אחר התפילה, שאז האדם הוא חי. כי לפני התפילה הוא חשוב כמת, וכמו שלא מועיל מה שמכניסים אכילה ושתיה לאדם מת, כמו כן התורה היא הקשר עם השי"ת, וצריך שיהא סובב סביב ציר האמונה. ועיקר הגדלת האמונה ע"י התפילה.

פעם אחת אחר שבועות בקהילת זאסלאב אמר לפני בדרך קובלנא: איך זוכין להיות יהודי? והייתי משתומם מאד לפניו על זה כפי מה שהייתי יודע מגדולתו ועבודתו מכבד אשר אי אפשר לשער במה כלל ועדיין נדמה בעיניו שלא התחיל כלל. ענה ואמר: הלא בעת שהייתי יגע בשביל עבודת ה' לא עלה על דעתי שאזכר לזה, ולא הייתי יודע כלל ממה שאני יודע עכשיו וכי עלה על דעתי לכסוף ולחתגעגע לידע מה שאני יודע עכשיו? כי לא הייתי יודע כלל שום מציאות וידיעה מהשגה זו לכסוף ולחתגעגע אליו, אם כן גם עכשיו, מי יודע מה שיש עוד לחשיג ומה שאוכל לזכות עוד? והבן.

אחר כך אמר: אך זאת נחמתי, שכל היום כולו אני מבלה רק על תורה ותפילה:

איך זוכים להיות יהודי?

מסופר שהחובת התלמידים עשה חשבון הנפש, שלומד ומתפלל כפי כחו ויכלתו, ומה יוכל עוד לעשות. ואז התעורר ע"י מה שהצייר מצייר ציור נאה על הקיר, ציור של אדם, ממש כמעט אמיתי. אבל הציור הוא לא דבר אמיתי באמת, חסר שם

וזה שצעק רביה"ק איך זוכים להיות יהודי, שזהו נקודה אמצעית של האמונה שעליה יסובבו כל דרכי העבודה.

ואמר פעם 'חידוש כמוני לא היה מעולם', כי הוא היה מחדש עצמו בכל רגע ורגע ממש. ואפי' שעלה מדרגות גבוהות ממש, היה נדמה בעיניו שאינו יודע איך זוכים להיות יהודי.

אחר כך אמר: אך זאת נחמתי, שכל חיום כולו אני מבלה רק על תורה ותפילה:

כי מצד אחד הצדיק עולה מדרגא לדרגא, ויודע שעוד לא התחיל כלל כי השי"ת הוא א"ס. אבל מצד שני לא סגי בהשתוקקות וצמאון בלבד, וצריך לנחם עצמו במה שהשי"ת כן מזכה אותו. ובזה היא נחמת הצדיק שבכל רגע הוא מקושר להתגלות אלקות תורה ותפילה.

ותורה ותפילה היא בחי' לאה ורחל. שאם רצונו חזק בהשי"ת יכול תמיד

להתדבק באמונה או בלאה או ברחל, או ללמוד או להתפלל. מאז שפוקח עיניו עד שהולך לישון, יכול לעשות אחד משניהם. כי לאה היא סוד התפילה בחי' עיני לאה רכות. ורחל היא אור התורה הק'.

וכל אחד בעולם אפי' הת"ח הגדול ביותר, אין שייך לצמצם מחו בכל רגע ממש בתוה"ק, כי אין המח יכול לסבול זאת. אבל מי שמייחד התורה והתפילה כאחד, יכול לצמצם עצמו פעם בתורה ופעם בתפילה, ובזה הוא עסוק בכל עת בתורה ותפילה.

ואמר רביה"ק שהגם שצריך לזכות לכל המדרגות שבעולם, אבל העיקר הוא נקודת המלכות, בחי' (ויקרא ט"ז ג') 'בזאת יבא אהרן אל הקודש', והמלכות יש בה שני חלקים, לאה ורחל, תורה ותפילה. והשכינה הק' מחפשת מי שמבקש התקשרות לשכינה בכל עת. ובזה נזכה לביאת גוא"צ ברחמים בב"א.

